

Vec C-375/23 [Meislev]¹

**Zhrnutie návrhu na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 98 ods. 1
Rokovacieho poriadku Súdneho dvora**

Dátum podania:

13. jún 2023

Vnútroštátny súd:

Højesteret

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

6. jún 2023

Odvolateľ:

EN

Odporkyňa:

Udlændingenævnet

PRACOVNÝ DOKUMENT

¹ Názov prejednávanej veci je fiktívny. Nezodpovedá menu ani názvu žiadneho účastníka konania.

Predmet konania vo veci samej

Spor vo veci samej sa týka toho, či je zamietnutie povolenia na trvalý pobyt, ktoré Udlændingenævnet (Odvolacia komisia imigračného úradu, Dánsko) oznámila 18. júla 2018 odvolateľovi, EN, v súlade s klauzulou „standstill“ uvedenou v článku 13 rozhodnutia č. 1/80. Účastníci konania sa zhodli na tom, že v čase vydania rozhodnutia o zamietnutí povolenia na trvalý pobyt mal EN postavenie tureckého pracovníka s legálnym pobytom v Dánsku, a preto mu z klauzuly „standstill“ mohli vyplývať individuálne práva.

Predmet a právny základ návrhu na začatie prejudiciálneho konania

Højesteret (Najvyšší súd, Dánsko) rozhodol na základe článku 267 ZFEÚ predložiť Súdnemu dvoru Európskej únie návrh na začatie prejudiciálneho konania týkajúci sa výkladu klauzuly „standstill“ uvedenej v článku 13 rozhodnutia č. 1/80.

Prvou otázkou položenou v prejednávanej veci je, či sprísnenie podmienok, za ktorých môže turecký pracovník získať povolenie na trvalý pobyt v členskom štáte, predstavuje nové obmedzenie, na ktoré sa vzťahuje klauzula „standstill“ uvedená v článku 13 rozhodnutia č. 1/80. V prípade kladnej odpovede na túto otázku vzniká potom otázka, či prísnejšie podmienky týkajúce sa dĺžky predchádzajúceho obdobia, počas ktorého pracovník musel mať legálny pobyt a pracovať v členskom štáte (t. j. prísnejšie časové podmienky) možno považovať za odôvodnené naliehavým dôvodom všeobecného záujmu a primerané – teda či sú tieto podmienky vhodné na dosiahnutie sledovaného cieľa a nejdú nad rámec toho, čo je nevyhnutné na jeho dosiahnutie.

Prejudiciálne otázky

1. Patria ustanovenia vnútroštátneho práva, ktoré stanovujú podmienky na získanie povolenia na trvalý pobyt v členskom štáte, do pôsobnosti klauzuly „standstill“ uvedenej v článku 13 rozhodnutia č. 1/80 z 19. septembra 1980 o rozvoji pridruženia, ktoré prijala Asociačná rada zriadená Asociačnou dohodou medzi Európskym hospodárskym spoločenstvom a Tureckom, ktorá bola podpísaná 12. septembra 1963 v Ankare Tureckou republikou na jednej strane a členskými štátmi EHS a Spoločenstvom na strane druhej, a ktorá bola uzavretá, schválená a potvrdená v mene Spoločenstva rozhodnutím Rady 64/732/EHS z 23. decembra 1963?
2. Ak áno, možno považovať sprísnenie časových podmienok na získanie povolenia na trvalý pobyt v členskom štáte (t. j. sprísnenie minimálnych požiadaviek týkajúcich sa dĺžky predchádzajúceho pobytu a zamestnania cudzinca

v členskom štáte) za vhodné na uľahčenie úspešnej integrácie štátnych príslušníkov tretích krajín?

Uvedené predpisy práva Európskej únie

Zmluva o fungovaní Európskej únie, článok 45 ods. 3 písm. d)

Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/38/ES z 29. apríla 2004 o práve občanov Únie a ich rodinných príslušníkov voľne sa pohybovať a zdržiavať sa v rámci územia členských štátov, ktorá mení a dopĺňa nariadenie (EHS) 1612/68 a ruší smernice 64/221/EHS, 68/360/EHS, 72/194/EHS, 73/148/EHS, 75/34/EHS, 75/35/EHS, 90/364/EHS, 90/365/EHS a 93/96/EHS (Text s významom pre EHP); články 16 a 28

Rozhodnutie č. 1/80 z 19. septembra 1980 o rozvoji pridruženia, ktoré prijala Asociačná rada zriadená Asociačnou dohodou medzi Európskym hospodárskym spoločenstvom a Tureckom, podpísanou 12. septembra 1963 v Ankare Tureckou republikou na jednej strane a členskými štátmi EHS a Spoločenstvom na strane druhej (rozhodnutie č. 1/80) (Ú. v. ES); články 6 a 13

Rozhodnutie Rady 64/732/EHS z 23. decembra 1963 o uzavretí Asociačnej dohody medzi Európskym hospodárskym spoločenstvom a Tureckom (Ú. v. ES 217, 1964, s. 3685; Mim. vyd. 11/011, s. 10)

Rozsudky Súdneho dvora Európskej únie:

Rozsudok z 22. decembra 2022, vec C-279/21, X (EU:C:2022:1019, body 30 až 46)

Rozsudok z 10. júla 2019, vec C-89/18, A (EU:C:2019:580, body 31 až 34, 39, 40, a 45 až 47)

Rozsudok z 9. decembra 2010, spojené veci C-300/09 a C-301/09, Toprak a Oguz (EU:C:2010:756, bod 44)

Rozsudok zo 6. júna 1995, vec C-434/93, Bozkurt (EU:C:1995:168, body 19 až 20 a 40)

Rozsudok z 8. decembra 2011, vec C-371/08, Ziebell (EU:C:2011:809, body 66, a 68 až 69)

Rozsudok zo 7. októbra 2010, vec C-162/09, Lassal (EU:C:2010:592, body 32 a 37)

Rozsudok z 10. júla 2014, vec C-138/13, Dogan (EU:C:2014:2066, body 38 až 39)

Rozsudok z 12. apríla 2016, vec C-561/14, Genc (EU:C:2016:247, body 51 až 52, 56, a 66 až 67)

Rozsudok z 29. marca 2017, vec C-652/15, Tekdemir (EU:C:2017:239, bod 53)

Rozsudok zo 7. augusta 2018, vec C-123/17, Yön (EU:C:2018:632, bod 72)

Rozsudok z 2. septembra 2021, vec C-379/20, B (EU:C:2021:660, body 19 až 35)

Rozsudok zo 16. januára 2014, vec C-378/12, Onuekwere (ECLI:EU:C:2014:13, body 24 a 25)

Judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva

Rozsudok z 23. júna 2008, vec 1639/03, Maslov v. Rakúsko

Uvedené predpisy vnútroštátneho práva

Podmienky na získanie povolenia na trvalý pobyt, ktoré boli v platnosti 1. decembra 1980, keď v Dánsku nadobudla účinnosť klauzula „standstill“ uvedená v článku 13 rozhodnutia č. 1/80, boli stanovené v bekendtgørelse nr. 196 af 23. maj 1980 (vyhláška č. 196 z 23. mája 1980), prijatej na základe vtedy platného udlændingelov (dánsky zákon o cudzincoch) [pozri lov bekendtgørelse nr. 344 af 22. juni 1973 (konsolidovaný zákon č. 344 z 22. júna 1973)].

Napadnuté rozhodnutie o zamietnutí povolenia na trvalý pobyt bolo prijaté v súlade s § 11 ods. 3 až 5 zákona o cudzincoch v znení, ktoré bolo v čase vydania rozhodnutia uvedené v lov bekendtgørelse nr. 412 af 9. maj 2016 (konsolidovaný zákon č. 412 z 9. mája 2016) v znení neskorších zmien a doplnení.

V § 11 ods. 3 až 5 a ods. 16 zákona o cudzincoch z roku **2016** sa stanovujú podmienky, za ktorých možno udeliť povolenie na trvalý pobyt, vrátane podmienky, že cudzinec musí v krajine legálne žiť najmenej šesť rokov (odsek 3) alebo najmenej štyri roky (odsek 5). Okrem legálneho pobytu v trvaní najmenej šesť rokov musia všetci cudzinci splniť dve zo štyroch ďalších podmienok súvisiacich s integráciou, aby mohli získať povolenie na trvalý pobyt. Ak sú splnené základné podmienky a všetky štyri ďalšie podmienky súvisiace s integráciou, cudzinec môže získať povolenie na trvalý pobyt už po štyroch rokoch.

Z prípravných prác týkajúcich sa § 11, ktorý bol zavedený lov nr. 572 af 31. maj 2010 (zákon č. 572 z 31. mája **2010**) a ktorým sa zmenili pravidlá udeľovania povolení na trvalý pobyt, vyplýva, že cieľom tejto novely bolo zabezpečiť, aby existovala jasná súvislosť medzi pravidlami zákona o cudzincoch týkajúcimi sa povolení na trvalý pobyt a integráciou cudzincov.

Pokiaľ ide o ustanovenia o povolení na trvalý pobyt, z legislatívneho návrhu následnej novely § 11 zákona o cudzincoch, ktorá bola vykonaná lov nr. 572 af

18. juni 2012 (zákon č. 572 z 18. júna **2012**), okrem iného vyplýva, že hlavným cieľom pravidiel udeľovania povolení na trvalý pobyt musí byť stimulácia a zabezpečenie lepšej integrácie v Dánsku. Navrhovaná [a následne prijatá] novela znamenala, že požiadavka pobytu sa zmenila zo štyroch rokov pobytu na päť rokov pobytu a požiadavka zamestnania sa zvýšila z dva a pol roka zamestnania na plný úväzok z troch rokov na tri roky zamestnania na plný úväzok z piatich rokov. Zámerom tejto novely bolo posilniť schopnosť jednotlivých cudzincov flexibilnejšie organizovať svoj integračný proces.

Napokon, z legislatívneho návrhu novely zákona o cudzincoch, ktorý bol predložený loň 102 af 3. februar 2016 (zákon č. 102 z 3. februára **2016**), okrem iného vyplýva, že sa v ňom navrhuje, aby sa možnosť získať povolenie na trvalý pobyt zúžila takto: časová podmienka týkajúca sa legálneho pobytu by sa mala zmeniť na šesť rokov a požiadavka zamestnania by sa mala zúžiť na požiadavku riadneho zamestnania na plný úväzok počas dvoch a pol roka v posledných troch rokoch. [Tento návrh bol prijatý.] Konkrétne sa časová podmienka vo všeobecnosti zvýšila na šesť rokov legálneho pobytu pre všetkých cudzincov, ktorí musia spĺňať aj niekoľko prísnejších základných podmienok. Tieto základné podmienky sa týkajú požiadavky bezúhonnosti a požiadaviek týkajúcich sa znalosti dánčiny a zamestnania. Okrem toho existuje výnimka zo všeobecného časového pravidla o šesťročnom legálnom pobyte, takže cudzinci, ktorí preukázali osobitnú schopnosť a ochotu integrovať sa do dánskej spoločnosti, môžu získať povolenie na trvalý pobyt po najmenej štyroch rokoch legálneho pobytu v Dánsku. Cudzí štátny príslušník sa musí považovať za osobu, ktorá preukázala osobitnú schopnosť a ochotu integrovať sa do dánskej spoločnosti, ak okrem základných podmienok spĺňa aj všetky štyri ďalšie podmienky týkajúce sa integrácie. Ďalšie podmienky sa týkajú kritérií súvisiacich s integráciou vo forme občianskej účasti, vyššej miery zapojenia sa do trhu práce, ročného zdaniteľného príjmu v určitej výške a najmä dobrej znalosti dánčiny. Podmienky sú rovnocenné, a preto je na konkrétnom cudzincovi, aby sa rozhodol, ktoré dve zo štyroch podmienok dokáže preukázať, že splnil.

Celkovo bol legislatívny návrh z roku 2016 (pozri všeobecné pripomienky, body 1.2. a 1.3.) odôvodnený veľkým počtom utečencov prichádzajúcich do Európy v tomto období a obsahoval niekoľko návrhov na konkrétne prísnenie podmienok v oblasti azylu a príst'ahovalectva.

Pre konkrétny prípad sú relevantné len prísnejšie podmienky podľa zákona z roku 2016, ktoré sa týkajú dĺžky predchádzajúceho obdobia, počas ktorého musel mať pracovník legálny pobyt a zamestnanie, a nie ostatné podmienky stanovené v § 11.

Zhrnutie skutkových okolností a konania vo veci samej

- 1 EN sa narodil v Turecku a je tureckým štátnym príslušníkom. Dňa 24. mája 2013 mu bolo udelené povolenie na pobyt v Dánsku na základe manželstva s dánskou štátnou príslušníčkou žijúcou v Dánsku. Dňa 27. marca 2017 EN podal žiadosť

o povolenie na trvalý pobyt v Dánsku na Udlændingestyrelse (Imigračný úrad, Dánsko). V tom čase mal EN v Dánsku postavenie pracovníka a vzťahovala sa na neho Asociačná dohoda vrátane rozhodnutia č. 1/80.

- 2 Dňa 10. novembra 2017 imigračný úrad zamietol EN povolenie na trvalý pobyt v Dánsku z dôvodu, že nespĺňa podmienku stanovenú v § 11, podľa ktorej musí mať v Dánsku legálny pobyt nepretržite najmenej šesť rokov. Imigračný úrad okrem iného zastával názor, že nespĺnil osobitné podmienky na získanie povolenia na trvalý pobyt už po štyroch rokoch legálneho pobytu v Dánsku.
- 3 Dňa 14. novembra 2017 sa EN odvolal proti rozhodnutiu imigračného úradu u odporkyne, Udlændingenævnet (Odvolacia komisia imigračného úradu, Dánsko). Na podporu svojho odvolania EN okrem iného uviedol, že ako turecký pracovník s legálnym pobytom v Dánsku, je chránený pred zhoršením svojho právneho postavenia v porovnaní s právnou úpravou platnou k 1. decembru 1980.
- 4 Dňa 18. júla 2018 odvolacia komisia imigračného úradu potvrdila rozhodnutie imigračného úradu z 10. novembra 2017, v ktorom okrem iného uviedla, že na získanie povolenia na trvalý pobyt musí EN spĺňať podmienky stanovené v § 11 ods. 3 bode 1 (legálny pobyt počas šiestich rokov) a v § 11 ods. 3 bode 8 (riadny pracovný pomer na plný úväzok počas dva a pol roka z posledných troch rokov) zákona o cudzincoch (v znení z roku 2016), čo nespĺnil.
- 5 Účastníci konania sa zhodli na tom, že podmienky týkajúce sa predchádzajúceho pobytu a zamestnania stanovené v § 11 ods. 3 bodoch 1 a 8 zákona o cudzincoch v znení konsolidovaného zákona č. 412 z 9. mája 2016 v znení neskorších zmien a doplnení, ktoré boli platné v čase vydania rozhodnutia, boli prísnejšie ako podmienky na získanie povolenia na trvalý pobyt, ktoré platili 1. decembra 1980, keď v Dánsku nadobudla účinnosť klauzula „standstill“ uvedená v článku 13 rozhodnutia č. 1/80.
- 6 Dňa 15. októbra 2018 EN podal žalobu na Københavns Byret (Okresný súd Kodaň, Dánsko), ktorou sa domáhal zrušenia rozhodnutia odvolacej komisie imigračného úradu, a vec bola postúpená Østre Landsret (Východodánsky odvolací súd, Dánsko) na posúdenie na prvom stupni. Dňa 2. februára 2022 Východodánsky odvolací súd vyniesol vo veci rozsudok, ktorým vyhovel návrhu odvolacej komisie imigračného úradu na zamietnutie žaloby. Dňa 1. marca 2022 sa EN odvolal proti rozsudku Východodánskeho odvolacieho súdu na Najvyšší súd a žiadal, aby bolo rozhodnutie odvolacej komisie imigračného úradu z 18. júla 2018 zrušené a vec vrátená na opätovné posúdenie.
- 7 Rozhodnutím imigračného úradu z 15. októbra 2020 bolo povolenie na pobyt EN predĺžené do 15. októbra 2026. V rozhodnutí sa uvádza, že povolenie na pobyt ho oprávňuje pracovať a študovať v Dánsku a je podmienené tým, že má platný cestovný pas.

Hlavné tvrdenia účastníkov konania vo veci samej

- 8 EN tvrdí, že sprísnenie časových podmienok na získanie povolenia na trvalý pobyt v Dánsku predstavuje nové obmedzenie voľného pohybu pracovníkov, ktoré patrí do pôsobnosti klauzuly „standstill“ uvedenej v článku 13 rozhodnutia č. 1/80. Nové podmienky udelenia práva na trvalý pobyt sa musia považovať za podmienky, ktoré patria do *ratione materiae* klauzuly „standstill“ už len preto, že v článku 45 ods. 3 písm. d) ZFEÚ a v príslušných predchádzajúcich ustanoveniach Zmluvy, ktoré platili v čase prístúpenia Dánska k Európskym spoločenstvám, sa výslovne uvádza, že sloboda pohybu pracovníkov zahŕňa právo zostať po ukončení zamestnania na území členského štátu za ustanovených podmienok. Tureckí pracovníci nemôžu na základe klauzuly „standstill“ získať právne postavenie, ktoré ešte nemali v čase nadobudnutia účinnosti klauzuly „standstill“ alebo ktoré získali neskôr [podľa iných pravidiel]. Tureckí pracovníci sa preto nemôžu odvolávať na právo zostať v členskom štáte po ukončení zamestnania na základe vykonávacích aktov, ktoré Európska komisia prijala s účinnosťou len pre pracovníkov a/alebo občanov EÚ. Tureckí pracovníci však môžu odvodiť právo na trvalý pobyt v členskom štáte z klauzuly „standstill“ v spojení s článkom 45 ods. 3 písm. d) ZFEÚ a ustanoveniami vnútroštátneho práva, ktoré už boli prijaté s účinnosťou nielen pre pracovníkov EÚ, ale aj pre tureckých pracovníkov v čase, keď rozhodnutie č. 1/80 nadobudlo účinnosť v príslušnom členskom štáte.
- 9 EN ďalej tvrdí, že sprísnenie časových podmienok na udelenie povolenia na trvalý pobyt nie je vhodné na splnenie požiadavky týkajúcej sa naliehavého dôvodu všeobecného záujmu, na ktorý sa odvoláva odvolacia komisia imigračného úradu, ktorým je zabezpečenie úspešnej integrácie štátnych príslušníkov tretích krajín. Prísnejšie časové podmienky pre právo na trvalý pobyt sa vzhľadom na ich povahu vzťahujú na tureckých štátnych príslušníkov, ktorí už majú legálny pobyt a pracujú v príslušnom členskom štáte. Sprísnenie časových podmienok je preto len vyjadrením skutočnosti, že na to, aby turecký pracovník mohol získať výsadu povolenia na trvalý pobyt, sa vyžaduje „pobyt na ešte dlhšie obdobie“ a „práca na ešte dlhšie obdobie“. Dĺžka predchádzajúceho pobytu a zamestnania tureckého pracovníka môže slúžiť ako meradlo stupňa integrácie, ktorý v danom čase dosiahol. Časové podmienky na získanie povolenia na trvalý pobyt však nemôžu slúžiť ako prostriedok na zabezpečenie úspešnej integrácie. Naopak, povolenie na trvalý pobyt podporuje sociálnu súdržnosť a vytvára pocit, že ste plnohodnotnou súčasťou spoločnosti hostiteľského členského štátu. Cieľ podporovať a zabezpečiť úspešnú integráciu sa preto najlepšie dosiahne, ak sa povolenie na trvalý pobyt udelí čo najskôr.
- 10 Odvolacia komisia imigračného úradu tvrdí, že zúženie možnosti získať povolenie na trvalý pobyt prostredníctvom vyššie uvedených požiadaviek na pobyt a zamestnanie nepatrí pod pojem obmedzenia stanovený v článku 13 rozhodnutia č. 1/80. Po prvé, podmienky na získanie povolenia na trvalý pobyt sa netýkajú podmienok prístupu k zamestnaniu uplatniteľných na tureckých pracovníkov v zmysle článku 13, a teda nemajú vplyv na ich situáciu, a po druhé, právo tureckých pracovníkov na pobyt v členskom štáte podľa rozhodnutia č. 1/80 je len

doplnkové k výkonu legálneho zamestnania a nemožno ho rozšíriť na následný pobyt v členskom štáte. Podľa názoru odvolacej komisie imigračného úradu nemožno práva tureckých pracovníkov podľa rozhodnutia č. 1/80 porovnávať s právom občanov EÚ na voľný pohyb.

- 11 Aj keby sa sprísnenie požiadaviek na pobyt a zamestnanie, ktoré boli v tom čase platné, mohlo považovať za nové obmedzenie, na ktoré sa vzťahuje článok 13, požiadavky sú v každom prípade vhodné na to, aby slúžili záujmu úspešnej integrácie štátnych príslušníkov tretích krajín v Dánsku. Požiadavky na pobyt a zamestnanie sú vhodné na to, aby slúžili obom záujmom, pretože účelom týchto požiadaviek je zabezpečiť, aby žiadateľ, ktorý žiada o povolenie na trvalý pobyt v Dánsku, musel spravidla preukázať, že je dobre integrovaný a pôsobí ako aktívny občan v dánskej spoločnosti, a to aj tým, že má v Dánsku legálny pobyt a zamestnanie už niekoľko rokov.

Zhrnutie odôvodnenia návrhu na začatie prejudiciálneho konania

- 12 Podľa rozsudku Súdneho dvora v spojených veciach Toprak a Oguz (bod 44) sa na zmeny podmienok poskytovania povolení na pobyt vzťahuje článok 13 rozhodnutia č. 1/80 „v rozsahu, v akom tieto zmeny ovplyvňujú situáciu tureckých pracovníkov“.
- 13 V novšej judikatúre Súdny dvor namiesto toho použil formuláciu, podľa ktorej je rozhodujúce, či nové vnútroštátne opatrenie v zmysle článku 13 „[má za cieľ alebo následok] podrobiť výkon slobody voľného pohybu pracovníkov, ktorí sú tureckými štátnymi príslušníkmi, na území dotknutého členského štátu reštriktívnejším podmienkam, ako sú tie, ktoré sa uplatňovali v čase nadobudnutia účinnosti tohto rozhodnutia na území tohto členského štátu“ (pozri v tomto zmysle okrem iného bod 30 rozsudku Súdneho dvora vo veci C-279/21, X).
- 14 Navyše Súdny dvor okrem iného v bodoch 19 a 20 rozsudku Bozkurt a v bode 66 rozsudku Ziebell uviedol, že zásady obsiahnuté v článkoch 39 ES až 41 ES musia byť v čo najväčšej miere prebraté na tureckých štátnych príslušníkov, ktorým sú priznané práva na základe pridruženia medzi EHS a Tureckom.
- 15 Zároveň však Súdny dvor v bode 68 rozsudku Ziebell uviedol, že takýto prenos zásad, na ktorých spočíva základná sloboda pohybu podľa práva Únie, možno odôvodniť len cieľom pridruženia medzi EHS a Tureckom, ktorým je postupne uskutočňovať voľný pohyb pracovníkov podľa článku 12 dohody o pridružení, ktorý potvrdzuje výlučne hospodársky cieľ, ktorý je základom tohto pridruženia. Z toho v súlade s bodom 69 rozsudku Ziebell vyplýva, že širší cieľ spočívajúci v zabezpečení občanom Únie výkonu základného a individuálneho práva voľne sa pohybovať a zdržiavať sa na území členských štátov, ktorý (pozri najmä body 32 a 37 rozsudku Súdneho dvora vo veci C-162/09, Lassal) je základom smernice o pobyte, sa na rozhodnutie č. 1/80 nevzťahuje.

- 16 Súdny dvor tiež v bode 40 rozsudku Bozkurt uviedol, že ak neexistuje žiadne osobitné ustanovenie, ktoré by tureckým pracovníkom priznávalo právo zostať na území členského štátu po skončení zamestnania, právo tureckého štátneho príslušníka na pobyt, ktoré implicitne, ale nevyhnutne zaručuje článok 6 rozhodnutia č. 1/80 ako dôsledok legálneho zamestnania, zaniká, ak sa dotknutá osoba stane úplne a trvalo práceneschopnou.
- 17 Súdny dvor však zrejme nemal možnosť posúdiť, či sťaženie získania povolenia na trvalý pobyt predstavuje nové obmedzenie, na ktoré sa vzťahuje klauzula „standstill“ uvedená v článku 13 rozhodnutia č. 1/80.
- 18 Vzhľadom na uvedené skutočnosti Najvyšší súd žiada Súdny dvor, aby určil, či ustanovenia vnútroštátneho práva, o aké ide vo veci samej, ktoré stanovujú nové a prísnejšie podmienky na získanie povolenia na trvalý pobyt v členskom štáte, predstavujú nové obmedzenie, na ktoré sa vzťahuje klauzula „standstill“ uvedená v článku 13 rozhodnutia č. 1/80.
- 19 V prípade kladnej odpovede na túto otázku je potrebné určiť, či obmedzenie je odôvodnené naliehavým dôvodom všeobecného záujmu, je vhodné na zabezpečenie dosiahnutia sledovaného legitímneho cieľa a nejde nad rámec toho, čo je na jeho dosiahnutie nevyhnutné (pozri okrem iného rozsudok Súdneho dvora vo veci C-279/21, X, bod 35).
- 20 Pokiaľ ide o otázku, ako sa má posudzovať primeranosť vnútroštátneho pravidla, ktoré predstavuje nové obmedzenie, v kontexte klauzuly „standstill“ uvedenej v článku 13 rozhodnutia č. 1/80, existuje rozsiahla judikatúra Súdneho dvora (pozri okrem iného rozsudky Dogan, body 38 až 39, Genc, body 51 až 52 a 66 až 67, Tekdemir, bod 53, Yön, bod 72, vo veci C-89/18, A, body 31 a 34 a 45 až 47, vo veci C-379/20, B, body 19 až 35, a najnovšie vo veci C-279/21, X, body 30 až 39).
- 21 Súdny dvor už rozhodol, že úspešná integrácia môže predstavovať naliehavý dôvod všeobecného záujmu v súvislosti s rozhodnutím č. 1/80 (pozri rozsudok Genc, bod 56).
- 22 Súdny dvor však nemal možnosť posúdiť, či prísnejšie časové podmienky na získanie povolenia na trvalý pobyt, t.j. podmienky týkajúce sa dĺžky predchádzajúceho pobytu a zamestnania tureckého pracovníka v príslušnom členskom štáte, možno považovať za vhodné na dosiahnutie sledovaného legitímneho cieľa.
- 23 Na jednej strane z bodu 32 rozsudku Lassal v spojení s jeho bodom 37 vyplýva, že právo na trvalý pobyt je zároveň výsadou, ktorá môže byť podmienená, a teda sa používa ako odmena za účinnú integráciu a prostriedok na zabezpečenie úspešnej integrácie. Podobne Súdny dvor uznal oba aspekty práva na trvalý pobyt v bodoch 24 a 25 rozsudku Onuekwere. Možno teda konštatovať, že keďže samotné udelenie práva na trvalý pobyt je klasifikované ako vhodný prostriedok na zabezpečenie úspešnej integrácie pracovníka, časové obmedzenie možnosti

získať trvalý pobyt sa musí považovať za odporujúce cieľu zabezpečiť úspešnú integráciu.

- 24 Na druhej strane, požiadavka mať pobyt v hostiteľskom štáte po určitú dobu je všeobecne uznávaná ako faktor, ktorý ovplyvňuje stupeň integrácie osoby v krajine pobytu, a tým aj stupeň ochrany, ktorú by mala mať dotknutá osoba pred stratou svojho práva na pobyt a pred vyhostením (pozri okrem iného článku 16 a 28 smernice o pobyte, článok 6 rozhodnutia č. 1/80 a judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva týkajúcu sa ochrany pred vyhostením podľa článku 8 Európskeho dohovoru o ľudských právach, okrem iného v rozsudku Maslov v. Rakúsko).
- 25 Najvyšší súd preto žiada Súdny dvor, aby určil, či sprísnenie časových podmienok na získanie povolenia na trvalý pobyt, o aké ide vo veci samej, možno považovať za vhodné na podporu úspešnej integrácie štátnych príslušníkov tretích krajín.
- 26 Vyššie uvedená judikatúra poskytuje dostatočné výkladové usmernenie pre samotný Najvyšší súd, aby mohol konkrétne posúdiť, či časové podmienky na získanie povolenia na trvalý pobyt v Dánsku, teda požiadavky na pobyt a zamestnanie, *idú nad rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie cieľa* (pozri nedávny rozsudok Súdneho dvora vo veci C-279/21, X, body 39 až 46).